

ГОВЬСҮМБЭР АЙМАГ
ШИВЭЭГОВЬ СУМЫН
ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН
ХУРЛЫН ХУРАЛДААНЫ
ТОГТООЛ

2024 оны 12 сарын 30 өдөр

Дугаар 08

Шивээговь сум

Сумын 2025 оны төсөв батлах тухай

Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.1.9, 48 дугаар зүйлийн 48.1, 48.2, 52 дугаар зүйлийн 52.1.2, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.5.4, 63 дугаар зүйлийн 63.4, 64 дүгээр зүйлийн 64.1.2, Захиргааны ерөнхий хуулийн 43 дугаар зүйлийн 43.1, 43.2, 46 дугаар зүйлийн 46.1, аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024.12.24-ний өдрийн 05 дугаар “Аймгийн 2025 оны төсөв батлах тухай” тогтоол, сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2023.12.30-ны өдрийн ээлжит бус 04-р хуралдааны тооллогын комиссын 07, 08 дугаар “Санал хураалтын дүнгийн тухай” тогтоолыг үндэслэн ТОГТООХ нь:

1. Сумын 2024 оны төсвийн суурь орлогын гүйцэтгэл **2 464 218.3** мянган төгрөгөөр, суурь зарлагын гүйцэтгэлийг **1 833 341.5** мянган төгрөгөөр баталсугай.

2. Сумын 2025 оны төсвийн орлогын нийт дүн, орлогын нэр төрлийн, хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай.

/мянган төгрөг/

2.	Сумын төсвийн орлого бүгд	5 341 090.4
2.1	Татварын орлого	2 938 541.5
2.1.1	Цалин хөлс болон түүнтэй адилтгах орлогын албан татвар	2 261 071.5
2.1.2	Үйл ажиллагааны орлого	12 600.0
2.1.3	Суутгагчийн ХХОАТ	44 500.0
2.1.4	Малын тоо, толгойд ногдох татвар	-
2.1.5	Хөрөнгө борлуулсны орлогын албан татвар	21 000.0
2.1.6	ХХОАТ-ын буцаалт	-
2.1.7	Үл хөдлөх хөрөнгийн албан татвар	307 000.0
2.1.8	Бууны албан татвар	2 870.0
2.1.9	Улсын тэмдэгтийн хураамж	1 000.0
2.1.10	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	25 000.0
2.1.11	Түгээмэл тархацтай АМНАТ	15 000.0
2.1.12	Газрын төлбөр	172 000.0
2.1.12	Иргэдийн хадгаламжийн хүүгийн орлого	76 500.0
2.2	Орон нутгийн хөгжил сан	2 257 506.9
2.2.1	Аймгийн төсвөөс авах ОНХС-ийн орлогын	2 003 500.0

	шилжүүлэг	
2.2.2	ОНХС-ийн 2024 оны дансны үлдэгдэл	254 006.9
2.3	Сум хөгжүүлэх сан буюу хоршоо хөгжүүлэх сан	145 042.0
2.3.1	Үндсэн зээлийн орлого	46 514.5
2.3.2	Зээлийн хүүгийн орлого	2 460.2
2.3.3	2024 оны дансны үлдэгдэл	96 067,3

3. Сумын 2025 оны орон нутгийн төсвийн зарлагын нийт дүн, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн төсвийн жилд зарцуулах зарлагын дээд хэмжээг дор дурьдсанаар баталсугай.

		/мянган төгрөг/
3.1	Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын дарга	230 798.0
3.1.1	Урсгал зардлын дээд хэмжээ	230 798.0
3.2	Засаг дарга	5 110 292.4
3.2.1	Сумын Засаг даргын Тамгын газар	1 644 903.5
	Үүнээс:Засаг даргын Тамгын газар	1 554 903.5
	Засаг даргын нөөц хөрөнгө	30 000.0
	Засаг даргын хэрэгжүүлэх арга хэмжээний зардал	60 000.0
3.2.2	Байгаль хамгаалах нөхөн сэргээх арга хэмжээний зардал	27 000.0
3.2.3	Орон нутгийн өмчит байгууллагуудын байр ашиглалтын тогтмол зардал	562 860,0
3.2.4	Орон нутгийн хөгжил сангаар хийгдэх хөрөнгө оруулалт, хөтөлбөр, төсөл арга хэмжээ	2 257 506.9
3.2.5	Сум хөгжүүлэх сан буюу хоршоо хөгжүүлэх сан	145 042.0
3.2.6	Аймгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлого	472 980.0

4. Говьсүмбэр аймгийн Шивээговь сумын 2025 оны төсвийн жилд зарцуулах төсвийн зарлагын хэмжээг **5 341 090.4** төгрөгөөр баталсугай.

5. Шивээговь сумын 2025 оны төсвийн жилд орон нутгийн хөгжил сангийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалт, хөтөлбөр, төсөл, арга хэмжээний зардлын дээд хэмжээг **2 257 506.9** төгрөгөөр баталсугай.

6. Шивээговь сумын 2025 оны төсвийн жилд сум хөгжүүлэх сан буюу хоршоо хөгжүүлэх сангийн хэмжээг **145 042.0** төгрөгөөр баталсугай.

7. Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хүрэх үр дүнг нэгдүгээр хавсралтаар баталсугай.

8. Орон нутгийн хөгжил сангийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалт, хөтөлбөр, төсөл арга хэмжээний жагсаалтыг хоёрдугаар хавсралтаар баталсугай.

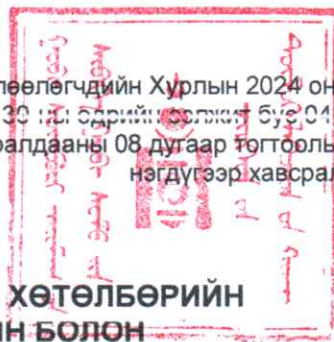
9. Байгаль хамгаалах, нөхөн сэргээх, арга хэмжээний зардлаар 2025 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалт, төсөл арга хэмжээний жагсаалтыг **27 000.0** төгрөгөөр гуравдугаар хавсралтаар баталсугай.

9. Төсвийн тухай хуулийн 41-р зүйлийг баримтлан орон нутгийн төсвийн тэнцлийг бүрэн хангаж, хэрэгжилтийг зохион байгуулан, төсвийн орлогыг цаг хугацаанд бүрдүүлж зарцуулалтанд хяналт тавьж ажиллахыг сумын Засаг дарга (Ч.Сугармаа)-д даалгасугай.

10. Төсвийн хөрөнгийг үр ашигтай захиран зарцуулж, санхүү төсвийг зохистой удирдаж, авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байхыг төсвийн захирагч нарт үүрэг болгосугай.

ДАРГА А.ДЭЛГЭРЗАЯА

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024 оны
12 р сарын 30 нд 5 дүрийн ээлжийн бүр 04 р
хуралдааны 08 дугаар тогтоолын
нэгдүгээр хавсралт

**СУМЫН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ХӨТӨЛБӨР, ХӨТӨЛБӨРИЙН
ХҮРЭХ ҮР ДҮНГИЙН ТАЛААРХ ЧАНАРЫН БОЛОН
ТОО ХЭМЖЭЭНИЙ ҮЗҮҮЛЭЛТ**

№	ТЕЗ	Хөтөлбөр	Хөтөлбөрийн хүрэх үр дүн	Үр дүнгийн чанарын болон тоо хэмжээний шалгуур үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	Суурь он	Суурь түвшин	2025 оны зорилтод түвшин	Хөтөлбөрийн зарцуулах төсөв /сая.т/
ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН ДАРГА									
1	1.1	Орон нутгийн өөрөө удирдах ёсны байгууллагын үйл ажиллагаа	Сумын иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын хуралдааныг зохион байгуулах, хуралдах нөхцөл боломжийг хангах, улиралд 1-ээс доошгүй удаа хуралдуулж шийдвэр гаргах, шийдвэрийн хэрэгжилтэд хяналт тавих	Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын хуралдааныг зохион байгуулсан тоо	Тоо хэмжээ	2024	10	3	222 978.0
	1.2	Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх	Сумын ГХУСАЗЗ-ийн нэгдсэн төлөвлөгөөг баталж, гэмт хэргийн гаралтыг 5%-иар бууруулна	Гэмт хэргийн гаралт буурснаар	Тоо хэмжээ	2024	26	26	8,000.0
СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА									
2	2.1	Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага	Засаг даргын тамгын газар бодлогын баримт бичгүүдэд тусгагдсан арга хэмжээнүүдийг хэрэгжүүлэх	Төсвийн орлогыг 100-аас доошгүй хувиар биелүүлнэ.	Хувь	2024	88%	92%	1 556,380.4
	2.2		Багийн засаг даргын хэвийн үйл ажиллагааг хангах	Багийн ИНХ-ыг жилд 3-4 удаа зохион байгуулна.	Хувь	2024	1	3	115,523.1

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024 оны
12 р сарын 30 ны өдрийн болжигт Бус 04 р
хуралдааны 08 дугаар тогтоолын
хоёрдугаар хавсралт

Шивээговь сумын 2025 оны “Орон нутгийн хөгжлийн сан”-гийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалт, хөтөлбөр, төсөл арга хэмжээний жагсаалт

(мян.төгрөг)

д/д	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Хамрах салбар	Эхлэх дуусах хугацаа	Төсөвт өртөг	2025 онд санхүүжих дүн
1. Шилжих хөрөнгө оруулалт					
1.1	Гэр хорооллын цэвэр бохир усны шугам сүлжээний зураг төсөв	Засаглал	2024-2025	71,000.0	49,700.0
1.2	Нийтийн эзэмшлийн гудамж талбайн гэрэлтүүлгийн тоог нэмэгдүүлэх сэргээн засварлах ажил	Дэд бүтэц	2024-2025	158,988.4	47,696.5
Шилжих хөрөнгө оруулалтын дүн				229,988.4	97,396.5
2. Шинээр эхлэх хөрөнгө оруулалт					
2.1	Гэр хорооллын гадна цэвэр ус, гадна бохир усны шугамд холбох ажил	Тохижилт	2025	2,261,263.8	1,930,000.0
Шинээр эхлэх хөрөнгө оруулалтын дүн				2,261,263.8	1,930,000.0
3. Хөтөлбөр төсөл, арга хэмжээ					
3.1	Байгаль орчин, эрүүл ахуй, орчны бохирдлыг бууруулах “Хоггүй сум” арга хэмжээ	Байгаль орчин	2025	30 000.0	30 000.0
3.2	“Тэр бум” мод үндэсний хөдөлгөөнийг дэмжих арга хэмжээ	Байгаль орчин	2025	30 000.0	30 000.0
3.3	Сумын өвс тэжээлийн аюулгүйн нөөц бүрдүүлэх	Хөдөө аж ахуй	2025	60 910.0	60 910.0
3.4	Баяр наадам	Засаглал	2025	5 000.00	5 000.0
3.5	Гамшгийн эрсдлийг бууруулах арга хэмжээ	Онцгой байдал	2025	20 000.0	20 000.0
3.6	Малын халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх ажлын зардал	Засаглал	2025	19 200.0	19 200.5
Хөтөлбөрийн төсөл арга хэмжээний дүн				165 110.0	165 110.5
4. Зураг төсөв					
4.1	Шивээговь сумын цэвэрлэх байгууламжийн зураг төсвийн магадлал	Засаглал	2025	5,000.00	5,000.00
4.2	Сумын Халаалтын зуухны барилгын өргөтгөл, шинэчлэлийн ажлын зураг төсөв	Засаглал	2025	20,000.00	20,000.00
4.3	ОНХС -ийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх дэд бүтцийн ажлын зураг төсвийн зардал	Засаглал	2025	20,000.00	20,000.00
4.4	Нийтийн эзэмшлийн гудамж талбайн тохижилтын ажлын зураг төсөв	Засаглал	2025	20,000.00	20,000.00

	Зураг төсвийн дүн			65,000.00	65,000.00
	Нийт дүн			2,721,362.2	2,257,506.9

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024 оны
12 р сарын 30 ны өдрийн өссөлт бус 04 р
хуралдааны 08 дугаар тогтоолын
гуравдугаар хавсралт

**БАЙГАЛЬ ХАМГААЛАХ, НӨХӨН СЭРГЭЭХ, АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ЗАРДЛААР
2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ЖИЛД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ,
ТӨСӨЛ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ЖАГСААЛТ**

(мян.төгрөг)

д/д	Төсөл, арга хэмжээний нэр	Хэрэгжих хугацаа	Төсөвт өртөг	2025 онд санхүүжих
1	Хууль бус ан агнуур, хээрийн түймэр, үер усны болзошгүй аюулаас урьдчилан сэргийлэх, мэдээ, мэдээлэл, зар сурталчилгаа зохион байгуулах	2025	2 000.0	2 000.0
2	Туурын хөг халгалтай газрыг түрж булах	2025	19 000.0	19 000.0
3	Тэрбум мод үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд усалгааны үнэ тарифыг төлөх, усан сан бүхий газар, булаг уст цэг отоглох цэгүүдэд тэмдэг, тэмдэглэгээ байршуулах	2025	6 000.0	6 000.0
	Нийт дүн		27 000.0	27 000.0